

Posudek diplomové práce Bc. Markéty Honzové K vybraným aspektům česko-polské interference

V diplomové práci je sledována podobnost a rozdíly vyskytující se ve dvou vzájemně se ovlivňujících jazycích. V souladu se zadáním práce se autorka pokusila kvalitativně zhodnotit nedostatky ve vyjadřování polských studentů bohemistiky vycházející z možné interference mezi oběma jazyky a následně navrhnout vlastní cvičení nebo aktivity vedoucí k odstranění těchto nedostatků.

V kapitole Metody užitá v diplomové práci je celkem neobratně stanoven cíl diplomové práce. V následujících kapitolách autorka uvádí ještě další dílčí cíle, ovšem nevymezuje kritéria analýzy, ani nestanovuje hypotézy.

Rozsáhlá teoretická část je strukturována do deseti oddílů, v nichž je podána základní charakteristika českého a polského jazyka, jsou vysvětleny pojmy stratifikace národního jazyka, interference a jazyková chyba a charakterizovány jednotlivé jazykové roviny obou srovnávaných jazyků. Jednotlivé části jsou dále vnitřně diferencovány. Autorka se pokouší o úplné srovnání češtiny a polštiny i přesto, že některým jevům dále nevěnuje pozornost. Za nadbytečné považuji např. oddíly věnované problematice suprasegmentálních prvků, vlivu jiných jazyků na polské a české lexikum či výčty údajů čerpaných především z práce I. Bogoczové.

V praktické části diplomantka předkládá popis vzorku, ukázky písemných prací, seznam zjištěných chyb, získané dílčí závěry a návrh vlastního řešení zjištěných nedostatků. Dle mého názoru nejsou mnohdy odlišena teoretická východiska a vlastní analýza. Do praktické části práce jsou zařazeny poznatky náležející k teoretickým východiskům. Jedná se např. o kompetence mluvčích češtiny jako cizího jazyka a poučení o slovosledu enklitik. Domnívám se, že by bylo vhodné zařadit kapitolu Materiálová východiska, v níž by byla stručně a přehledně uvedena charakteristika zkoumaného materiálu, ukázky písemných prací by bylo vhodné zařadit do příloh.

Jádrem praktické části diplomové práce je rozdělení analyzovaných jazykových chyb podle příslušnosti k jednotlivým jazykovým rovinám. Toto rozdělení se zdá být místy nesystematické. Bylo třeba v rámci roviny foneticko-fonologické dále klasifikovat doklady na základě slovnědruhové charakteristiky? Ne příliš funkční se jeví také výčty jednotlivých chyb. Nebylo by vhodnější výsledky získané excerptací kvantifikovat a uvádět pouze příklady? Jako hlavní problém se ale jeví skutečnost, že ne vždy je jasné, kdy se jedná o jazykovou chybu vyplývající z interference a kdy tomu tak není. Domnívám se, že k jednoznačnému určení interferenčních jazykových chyb je třeba velmi dobrá znalost obou vzájemně se ovlivňujících jazyků. Z toho důvodu je také úkol, který si diplomantka vytkla, velmi náročný a výsledek bohužel nemusí odpovídat úsilí, které bylo při psaní diplomové práce bezesporu vynaloženo.

V závěrečné části práce autorka shrnuje postup své práce a předkládá získané výsledky. Za přínosná považuji především zjištění o jevech, které působily studentům největší potíže, a

následné návrhy na odstranění chyb, i když se domnívám, že by bylo rovněž vhodné je více systematizovat.

Autorka svou práci prokázala schopnost práce s odbornou literaturou, za klad považuji zejména pečlivost a úplnost, s jakou byla provedena excerpce jazykového materiálu.

Hlavním nedostatkem je nezvládnutá kompozice práce, nevymezení adekvátních kritérií pro vlastní analýzu a nestanovení hypotéz. Úroveň práce je dle mého názoru rovněž snížena některými jazykovými nedostatky, neobratnými či nevhodnými stylizacemi (např. s. 56 – *Čeští obrozenci totiž vymyslely kalky*, s. 64 – *Na trhu je k dostání značný počet učebnic češtiny, avšak, přinejmenším v Plzni, která poskytuje jen omezenou nabídku, převážně v angličtině...*, s. 128 – *Jevem, jež polským studentů působil největší potíže...*), porušováním koherenčních a koreferenčních vztahů (např. na s. 8, 18, 55, 64), ale také formálními a věcnými nepřesnostmi (např. na s. 11 – *10.-přelom 15./16. st.*, s. 31 – *Morfém je nejmenší jednotka jazyka, která nese lexikální a gramatický význam...*).

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení se domnívám, že práce splňuje požadavky kladené na práce tohoto typu, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení d o b ř e.

V Plzni 30. 5. 2017

Mgr. Martina Spěváčková, Ph.D.

